

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ МЕНЕДЖМЕНТУ АГРОБІЗНЕСУ

І.І. Кравчук, к. е. н., доцент

Житомирський національний агроекологічний університет

Проаналізовано сучасний стан формування соціальної відповідальності менеджменту агробізнесу. Визначено основні напрями посилення соціальної відповідальності менеджменту перед сільським соціумом.

Постановка проблеми. В сучасних умовах розвитку агробізнесу виникають проблеми соціально-економічних взаємовідносин як у внутрішньому, так і зовнішньому середовищі бізнесу. Основне джерело проблем – незгодженість інтересів учасників бізнесу та низький ступінь їхньої зацікавленості у бізнес-результатах. До того ж, у ментальній свідомості українців закладено «негатив сприйняття» будь-якої форми підприємницької діяльності. В аграрній економічній науці набуває популярності парадигма сільського розвитку, в основу якої покладено пошук нових шляхів і

форм підвищення рівня якості життя на сільських територіях за рахунок диверсифікації аграрного бізнесу, «кооперування учасників» на основі бізнес-інтересів та ін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми управління соціально-економічним розвитком сільських територій, соціальним капіталом на селі цікавлять провідних вітчизняних учених: О. Бородіну, Л. Михайлову, К. Якубу, І. Прокопу, М. Фурсенко, Ю. Губені, П. Саблука, В. Юрчишина, Г. Купалову, Л. Худолій, П. Березівського та ін. В останні роки ними були сформовані концептуальні засади сталого сільського розвитку на основі формування нових підходів до кадрового забезпечення та управління виробництвом, підвищенням ролі соціального капіталу у забезпеченні високого рівня якості життя на селі. Проте недостатньо уваги було приділено взаємозв'язку ефективного управління аграрним бізнесом з підвищенням ефективності розвитку сільського соціуму.

Мета дослідження. Визначення загальних тенденцій залежності ступеня розвитку сільського соціуму від ефективності управління аграрним бізнесом.

Виклад основного матеріалу. Управління соціально-економічним розвитком у вітчизняному аграрному секторі передбачає формування таких механізмів та інструментів реалізації, які б могли використати суб'єкти управління для досягнення соціально-економічного ефекту розвитку. Аграрний сектор України, як і всі соціально-економічні системи, має кінцеву мету свого розвитку – задоволення потреб людей і можливість відтворення добробуту існування його учасників [1, с. 43]. З позиції теорії менеджменту, аграрний бізнес передбачає наявність всіх факторів, які приймають управлінський вплив з боку керівників – ресурси, капітал, технології, люди, інформація. Але низький рівень розвитку сільського соціуму, що спричинений багатьма об'єктивними негативами, вимагає підвищеної соціальної відповідальності з боку керівників структур аграрного бізнесу. Соціальна відповідальність менеджменту агробізнесу проявляється за умови виконання додаткових мотивуючих координацій: підвищення рівня матеріального забезпечення учасників та інвестування в інфраструктуру існування сільського соціуму – школи, фельдшерсько-акушерські пункти, заклади торгівельного і культурного обслуговування, освітлення вулиць, ремонт доріг тощо. Зазначені дії керівництва бізнесових структур поступово сформують впевненість сільського населення у можливості покращення «якості існування» на власному територіальному просторі і стануть мотивом до участі у спільній бізнесовій діяльності.

Дієвим інструментом реалізації соціальної відповідальності бізнесу перед соціумом територій є багатофункціональний розвиток

сільських територій, який відбувається завдяки розвитку підприємницьких структур. Також, з метою формування ефективного механізму реалізації заходів із підтримки соціальної відповідальності, керівники структур агробізнесу повинні забезпечити активізацію процесів вертикальної інтеграції в агробізнесі і ефективну взаємодію з органами місцевого самоврядування.

Висновки. Соціальна відповідальність менеджменту агробізнесу формується за рахунок підтримки ефективності самого бізнесу і підвищення «мотивації участі» його членів. Ступінь позитивного результату соціальної відповідальності залежить від покращення економічних умов існування територіального соціуму та мотивації його членів до участі у створенні соціально-економічного ефекту розвитку сільських територій.

Список використаних джерел

1. Куценко В. І. Соціальна сфера села: реальність і контури майбутнього (питання теорії і практики). Монографія (За наук. ред. чл.-кор. НАН України Б.М. Данилишина). РВПС України НАН України. – Ніжин. ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2008 – 325 с.